

Forordning,

indeholdende

nærmere Bestemmelser om Beviset i criminelle
Sager.

I Følge Forordningen af 24de Januar 1838 §§ 1 og 7
gjeldende for Island.

Lilskipun,

innihaldandi

nákvæmari ákværdanir um bevísing í
misgjörningumálum.

Eftir Lilskipun af 24 Janúari 1838 1 og 7 §§ gildandi fyrir Ísland.

Kjøbenhavn, den 8de September 1841.

Kjøbenhavn.

Trykt hos Directeur Jens Hostrup Schulz,
Kongelig og Universitets-Bogtrykker.

Vi Christian den Ottende,
af Guds Naade Konge til Danmark,
de Benders og Gothers, Hertug til Slesvig,
Holsteen, Stormarn, Ditmarsken, Lauenborg og
Oldenburg, Gjøre vitterligt: At, da Vi have fundet det
hensigtsmæssigt ved Lov at bestemme, om og under hvilke Betingelser
der ved Indicier kan tilveiebringes fuldstændigt Beviis i criminelle
Sager, hvorpaa der ogsaa af Bore troe Provindsialstænder for Sjæl-
lands, Fyens og Lollands-Falsters Stifter samt Island og Færøerne
var andrager, saa have Vi ladet saavel disse som Bore troe Provind-
sialstænder for Nørre-Jylland forelægge et dertil sigtende Lovudkast.
Efterat have modtaget begge bemeldte Stænderforsamlingers allerun-
derdanigste Betænkninger byde og befale Vi herved som følger:

§ 1.

Foruden det Beviis, der efter de almindelige Regler i L. 1 B.
13 Cap. 1 Art. og 1 B. 15 Cap. 1 Art., eller efter Lovbud, som
indeholde særegne Bestemmelser angaaende Beviset for visse Arter af
Forbrydelser, er tilstrækkeligt til derpaa at begrunde en Straffedom,
skal ogsaa et saadant Beviis, i Overensstemmelse med hvad Sagens
Natur og Lovgivningens Grundsætninger medføre, og som i Særde-
leshed i Forordningen af 30te December 1771 § 10 bestemt er udtalt,
kunne tilveiebringes ved saadanne forenede Omstændigheder, der give

Ver Christián hinn Áttundi,
af Guds Nád Konungur í Danmörk,
Vinda og Gauta, Hertogi í Slésvík, Holstein,
Stórmæri, Péttermerski, Lænborg og Oldenborg,
Gjörum vitanlegt: Ad þar Ver höfum fundid það tilshyd-
ilegt ad ákvarða med lögum, hvort og med hvorjum skilmálum full-
komián bevísing geti útvegast af líkindum í misgjörningsmálum, til
hvors einnig Ver trúu Umdæmastönd fyrir Sjálands, Sjóns og Lá-
lands-Falsturs Stífti, svo og fyrir Ísland og Færeyar, mælst höfdu,
svo höfum Ver bædi fyrri þau og Ver trúu Umdæmastönd fyrri
Nördur-Fötland látid frammleggja eitt þartil midandi Laga-frammvörp.
Eptir ad hasa medtefid frá báðum nesndum samkomum þeirra allra-
undirgefnaustu hugleidingar, bjödum og skípum Ver hérmed sem fylgir:

§ 1.

Fyrir utan þá bevísing, sem eptir þeim almennu reglum í Lag-
anna 1 B. 13 Kap. 1 Art. og 1 B. 15 Kap. 1 Art., edur
eptir lagabodum, sem innihalda sérlegar ákvarðanir, vidvíkjandi be-
vísing víðsra tegunda af afbrotum, er nægileg til þará ad grundvalla
straffsdóm, skal og ein slík bevísing, samevæmt því sem málsins
edli og lögjafarinnar grundvallar-reglur med sér bera og sem sér-
lagi í tilskipuninni af 30ta December 1771; 10 § berlega er
ákveðid, geta útvegast af slíkum sameinudum fringumstæðum er út-

ligesaa stærk og sikker Overbeviisning om den Tiltaltes Skyld, som den, der tilveiebringes ved de Beviisligheder, der ved de ovenmeldte Lovens almindelige Regler ere erkjendte som fuldgyltige.

§ 2.

Et saadant Beviis bør antages fuldstændigt at være tilveiebragt, naar flere beviste Omstændigheder ere tilstede, der hver for sig gjøre det sandsynligt, at den Anklagede har begaaet den Forbrydelse, hvorfor han er sigtet, og disse ved deres Forbindelse med hinanden indbyrdes og de øvrige oplyste i sig mindre betydende Omstændigheder saa bestemt henviser til ham som skyldig i hiin Forbrydelse, at der efter Forstandens og Erfaringens Veiledning ikke er nogen rimelig Grund til derom at tvivle. Det følger isøvrigt af sig selv, at alle Midler til Sagens fuldstændige Oplysning maae være benyttede, og at navnlig alle de Omstændigheder, som tale imod den Tiltalte, maae være ham udførlig foreholdte, og han opfordret til derover at forklare sig, inden de foransførte Betingelser for et fuldstændigt Beviis kunne siges at være tilstede.

§ 3.

Skjøndt det er ugjortligt ved almindelig Lov at opregne og nøiagtigen betegne alle Omstændigheder af foransførte Slags, eftersom deres Betydning for en stor Deel bestemmes ved de særegne Modificationer og Forbindelser, hvorunder de i ethvert enkelt Tilfælde forekomme, saa ville Vi dog til Veiledning for Dommeren have følgende Omstændigheder nævnte, der under de i § 2 angivne nærmere Bestemmelser maae kunne tjene til at udgjøre et fuldstændigt Beviis imod den Anklagede:

verka eins sterka og vissfa sannfæring um sekt hins ákærda, og sá er, sem úrvegast með þeim bevísingum meðslum, sem af Laganna ádurnefndu almennu reglum eru vidurfend fullgild ad vera.

§ 2.

Ein slík bevísing á ad álitast ad vera fullkomlega úrvegud, þegar ymsum sönnudum fringumstædum er svo varid, ad hvor þeirra út af fyrri sig gjörir það líklegt, ad hinn ákjærði hafi drýgt það afbrot sem uppá hann er borid, og þær með þeirra sambandi, hvorrar vid adra innbyrdis, og adrar í ljós leiddar í sjálfu sér midur mikilvægar fringumstædur svo berlega benda á hann sem sekann í því afbroti, ad engin líkleg ástæða, eptir skynsemiunar og reyuslunnar vegleidslu, hafist til ad efast þarum. Það er annars sjálfsgagt, ad öll meðsl til málsins fullkomnu upplýsingar hljóta ad hafa verid brúfud, og ad nefnilega allar þær fringumstædur, er tala mót þeim ákjærda, eiga ad vera honnm ítarlega fyrri sjóur leiddar, og hann vera krasinu til skírslu þarum, ádur enn segja megi ad þeir fyrrgreindu skilmálar fyrri fullkominni bevísingu sjeu úrvegadir.

§ 3.

Þótt það sje ógjöranlegt í almennu lögmáli ad uppreikna og nákvæmlega tiltaka allar fringumstædur af fyrrgreindu kyni, þar þeirra mikilvægi ad miklu leiti ákvardast af sérlegum breytingum og samtengingum, með hvorjum þær í sérhvorju einstöku tilfelli fyrri falla, svo viljum Ver þó, til vegleidslu fyrri dómaramu, nefna fylgiandi fringumstædur, sem með þeim í 2 § tilgreindu nákvæmari ákvördunum meiga þena til ad verda fullkominn bevísing mot þeim ákjærda.

1. Naar Nogen paa den Tid, da Forbrydelsen er begaaet, har været tilstede paa Gjerningsstedet, uden at nogen anden rimelig Aarsag til hans Tilstedeværelse kan opgives, hvorved det endvidere kommer i Betragtning til at styrke hiin Omstændigheds Beviiskraft, dersom han kjendelig har søgt at lægge Skjul paa saadan sin Tilstedeværelse.
2. Naar han kort før eller efterat Forbrydelsen er udøvet er fundet i Besiddelse af de Redskaber eller andre Midler, hvormed den maa antages at være begaaet, uden at han er istand til at give nogen Forklaring, som kunde gjøre det troligt, at han desuagtet ikke er skyldig i Forbrydelsen, ligesom det og vil give denne Omstændighed forøget Virksomhed, saafremt han har søgt at dølge saadan Besiddelse.
3. Naar der paa den Anklagede eller de ham tilhørende Ting findes Spor, som ikke, uden at antage Noget, der er blottet for al rimelig Grund, kunne forklares anderledes end af at han har begaaet Forbrydelsen, eller dog deri været deelagtig.
4. Naar han er fundet i Besiddelse af de Ting, der udgjøre Forbrydelsens Gjenstande, eller som paa den Tid, Forbrydelsen blev udøvet, vare i dens Besiddelse, imod hvem samme er begaaet, og han ikke paa antagelig Maade kan godtgjøre, at han uskyldig er kommen til disse Ting, eller han endog har lagt Dølgemaal paa samme.
5. Naar det er beviist, at han har anvendt Bestræbelser paa at faae den Forbrydelse udført, som findes at være begaaet, hvorved der maa tages Hensyn til, om der ved den oplyste Forbrydelse findes flere eller færre særegne Omstændigheder, der netop

- 1) Ef nokkur á þeirri tíð, þá afbrotið er drýgt, hefur verið staddur á gjörningssíadnum, án þess að nokkur önnur líkleg orsök til hans nærveri geti tilgreind orðið, hvarhá það enn fremur kemur til yfirvegunar til að styrkja tædrar fringumstæðu sömnunarkraft, ef hann þekkjanlega hefur leitast við að dylja slíka sína nærveri.
2. Þegar hann, litlu fyrir eður eptir að afbrotið er drýgt, er fundinn að hafa í vordslum sínum þau verkfæri eður önnur meðal, með hvorjum það hlýtur að álitast að vera framíð, án þess að hann megni að gjöra nokkra skírslu er geti gjört það trúanlegt að hann samt ekki sje sekur í afbrotinu, eins og það og mun gefa þessari fringumstæðu meiri styrk, ef hann hefur leitast við að dylja slíka vordslu.
3. Ef á þeim áskjærða, eður þeim honum tilheyrandi hlutum, finnast ummerki, sem ekki, án þess að fallast á nokkud er skortir sérhvorja líklega ástæðu, geta útskírst ödruvísi enn af því að hann hafi framíð afbrotið, eður þó verið hlutakandi í því.
4. Ef hann er fundinn í vordslu þeirra hluta, vegna hvorra afbrotið var framíð, eður sem á þeirri tíð, á hvorri afbrotið var drýgt, voru í þess manns vordslu móð hvorjum það var gjört, og hann ekki á nægilegann hátt getur sannað, að hann sje saklauslega að þessum hlutum kominn, eður hann jafnvel hefur lagt launáing á þá.
5. Þegar það er sannað að hann hafi leitast við að geta framíð það afbrot, sem sínnst að vera drýgt, hvarvið tillit á að tafast til þess, hvört fleiri eður færri sérlegar fringumstæður sínnst við

svare til det Forsøg, som han beviislig har giort paa Forbrydelsen.

Det maa isøvrigt erindres, at ligesom paa den ene Side en enkelt af de foranførte Omstændigheder, i Henhold til den almindelige Regel i § 2, ei for sig, men kun i Forbindelse med andre samme understøttende Data, kan være tilstrækkelig til derpaa at grunde en Straffedom, saaledes kunne paa den anden Side andre Omstændigheder, som ere af ikke mindre Vægt end de ovennævnte, have samme Virkning. Dersom der maatte mangle Noget i de Egenskaber, der udfordres til at give en Omstændighed den fulde Virkning, som er tillagt de oven under Nr. 1—5 anførte Omstændigheder, kan den dog, efter Sagens Bessaffenhed, betragtes som et Moment, der, skjøndt i mindre Grad, taler for den Sigtedes Skyld, og som i Forening med andre Beviisligheder kan tilveiebringe tilstrækkelig Vished for samme.

§ 4.

Under Overveielser af de oplyste Omstændigheders Tilstrækkelighed til at udgjøre et fuldt Beviis skal det komme i Betragtning til den Anklagedes Fordeel, naar hans foregaaende Forhold ikke lader formode, at han skulde kunne have begaaet en saadan Forbrydelse som den, hvorfor han er sat under Tiltale, og naar hans Forklaringer i det Hele bære Præg af Oprigtighed. Dog følger det af sig selv, at disse for den Anklagede talende Omstændigheder maa kunne træde tilbage for de Bevisers Klarhed og Styrke, der vidne om hans Skyld. Paa den anden Side vil det tjene til at forøge Styrken af disse Beviser, naar hans foregaaende Bandel vidner om Tilboielighed til en saadan Forbrydelse, som den, der er Gjenstand for Paatale. Saa

Það í ljós leidda afbrot, er einnmidt svári til þeirrar vitleitni, sem hann bevisanlega hefur gjort til að fremja afbrotid.

Annars hluttur það að athugasft, að eins og á eina hlið ein einstök af þeim fyrrgreindu fringumstæðum, samkvæmt hinni almennu reglu í 2 §, ekki lít af fyrri sig, enn einungis í samtenging við aðrar hana styrkjandi röksemdir, getur verið nægileg til þar á að grundvalla straffsðóm, svo geta og hins vegar aðrar fringumstæður, sem ekki eru midur mikilvægar enn þær fyrrnefndu, haft sömu verkun. Ef nokkud fynni að vanta í þá eginlegleika, sem átheimtaft til að gefa einni fringumstæðu þá fullkomnu verkun, sem veitt er þeim hér að framan, undir tolnunum 1—5 tilgreindu fringumstæðum, getur hún þó, eptir málsins ásigkomulagi, álitist sem slíkt atvik, er, þótt í minna lagi, vefur grun um sekt hins ákærda, og í sameiningu við aðrar röksemdir getur áttvegad nægilega vissu um hana.

§ 4.

Við yfirvegun þeirra í ljós leiddu fringumstæðna nægilegleika til að verða fullkomin bevising, skal það gjörast að álitum til afbrotunar hins ákjærda, ef hans undanfarna breytni ekki vefur neinn grun um að hann hefði getað drýgt slíkt afbrot sem það, fyrir hvört saksofn er móti honum höfduð, og þegar hans stírlur allsendis virðast að vera einlæglegs edlis. Samt er það sjálfsagt, að þessar þeim ákjærda meðmæktu fringumstæður megi rækast gjörast af birtu og frapti þeirra bevisinga er vitna um sekt hans. Hinsvegar á það að þena til að auka styrk þessara bevisinga, þegar hans undanfarna hegðun vitnar um tilhneigingu til slíks afbrots sem þess, er þá er undir ákjæru sett. Svo á það og, vidlíkt því sem 3 § þegar að nokkru

skal det og, i Lighed med hvad § 3 allerede tildeels har fastsat, være en almindelig Regel, at den Beviskraft, som de ellers mod den Paa-gjældende talende Omstændigheder have, forøges, saafremt han ved tilbageholdende, vaklende eller usande Forklaringer har viist Bestræbelse for at undertrykke Sandheden, hvorhos der dog maa sees hen til, om der have været særdeles Omstændigheder, som kunde bevæge selv den Uskyldige til at tilbageholde Sandheden.

§ 5.

Saadanne Tilstaaelser, der formedelst en eller anden Mangel ikke have den fulde i L. 1—15—1 hjemlede Beviskraft, men dog ikke formedelst ulovlig Evang eller af andre særdeles Aarsager maa betragtes som aldeles ugyldige, saa og de Vidnesbyrd, der, enten som eenlige eller som aflagte af Vidner, der ikke kunne ansees som fuldgyl-dige, eller som ikke fuldkommen stadige eller samstemmende, ikke i og for sig udgjøre et fuldt Beviis, bør dog, under tilbørlig Hensyn til den større eller mindre Mangel, der findes ved Samme, komme i Betragtning til, i Forbindelse med saadanne Omstændigheder, som omhand-les i §§ 1, 2 og 3, at bidrage til at udgjøre det Beviis, som disse Lovsteder fordrer. Det samme bør og gjælde om en Dræbts med Bestemthed og ved fuld Bevisethed gjorte Udsagn mod en bestemt Per-son som Banemand (cfr. L. 6—6—15), saavel som om enhver Forkla-ring, som ellers aflægges af den, der ved Forbrydelsen skal være forur-tet, naar ingen Paaastand gjøres om Erstatning, saa og om den af en Medskyldig aflagte Forklaring, især naar denne tillige paafiger sig selv en Brøde.

leiti hefur ákveðid, að vera almenn regla, að sá bevísingarkraptur, sem þær annars mót hinum sakfötta talandi fringumstædur hafa, auðist, svo framt hann með dylgilegum, óstöðugum edur ósonnum skirslum hefur sýnt vidleitni til að undirfuga sannleikann, hvarhá þó tillit verður að hafast til þess, hvort nokkrum fringumstæðum hafi verið svo sérlega varid, að þær jafnvel gætu lund saklausann mann til að aftra sannleikanum.

§ 5.

Slíkar meðkenningar, sem vegna eins edur annars brests ekki hafa þann fullkomna í Laganna 1—15—1 heimilada bevísingarkrapt, enn þó ekki, vegna ólöglegar þvingunar edur af öðrum sérlegum orsökum, verða að álitast sem öldungis ógildar, svo og þeir vinnisburdir, er annaðhvort sem einstakir, edur sem frammbornir af vitnunum, er ekki gæta álitist að vera fullgild, edur sem ekki fullkomlega stöðug edur samhliðdandi, ekki útaf fyrri sig útverka fullkomna bevísing, eiga samt, með tilbærilegu tilliti til þess stærra edur minna brests sem á þeim finnst, að taka til álita, til í sameining við slíkar fringumstædur sem um talast í 1, 2 og 3 §§, að hjálpa til að útverka þá bevísing, hverja þessir lagastadur heimta. Hið sama á og að gilda um drepins manns vafalaust og með öllu ráði gjörda frammburd mót tilgreindri persónu, sem hans banamanni (sfr. Laganna 6—6—15) svo vel sem og um sérhverja skirslu, sem annars er gjörd af þeim er meinast að hafa af afbrotinu órett lídid, þegar effert uppástand er gjört um skadabætur, svo og um þá af einhverjum meðsekum gjördu skirslu, séri lagi þegar hann undir eins ber eitthvört brot uppá sjálfan sig.

§ 6.

Hvad i Særdeleshed Tyvsforbrydelsen angaaer, da skal L. 6—17—10 og 11 for Fremtiden være saaledes at anvende, at Besiddelsen af stjaalne Koster i Almindelighed kun skal være tilstrækkelig til at fælde den som Tyvshæler, der ikke kan oplyse, at han paa lovlig Maade er kommen i Besiddelse af samme. Men, ligesom paa den ene Side ogsaa denne Virkning bortfalder, naar Omstændigheder maatte være fremkomne, der svække det Beviis, som den uhjemlede Besiddelse ellers indeholder, navnlig saadanne, som omhandles i den første Deel af § 4, saaledes vil han omvendt blive at domme som Tyv, saafremt der med den uhjemlede Besiddelse ere forbundne særdeles Omstændigheder, der vise, at han selv har stjaalet Kosterne. Iøvrigt vil det, med Hensyn til Beviset for Skovforbrydelser, have sit Forblivende ved de særdeles Bestemmelser, som indeholdes i Placaten af 26de Juli 1837, saavel som de øvrige Anordninger angaaende dette Slags Forbrydelser.

§ 7.

Hvis den Forbrydelse, hvorom der er fremkommet et i Overensstemmelse med denne Anordning fuldgjældigt Beviis, er af det Slags, at den i Medhold af Lovene vilde medføre Livsstraf, skulle dog Domstolene være beføjede til, istedet herfor kun at tilkjende den Paagjældende Strafarbejde paa Livstid.

§ 6.

Þvad sérilagi þjófsafbrotinu víðvíkur, þá skulu Laganna 6—17—10 og 11 eptirleidis heimfærast þannig, að verðsla stollinna muna einungis skuli vera nægileg til að fella þann mann sem þjófnadar hilmanda, er ekki getur sannad það, að hann á löglegann máta hafi fengid þá í sína vordslu. Enn, eins og á eina hlid þessi verkun líka afmáist, þegar fringumstædur kynnu vera framkonnar, er veikja þá bevísing, hvorja hin óheimilada vordsla annars innifelur, nefnilega líkar, um hvorjar talad er í fyrsta hluta af 4 §, svo á hann hins vegar að dæmast sem þjófur, svoframt sérlegar fringumstædur, er skna, að hann sjálfur hafi stolid mununum, eru sameinadar þeirri óheimiludu vordslu. Annars á, með tilliti til bevísingar fyrir þjógsafbrotum, svo búid að standa við þær sérlegu ákvardanir, sem innihaldast í Öpnu bréfi dagsettu 26ta Júlí 1837, svo vel sem og í öðrum tilskipunum víðvíkjandi þesskonar afbrotum.

§ 7.

Þótt það afbrot, fyri hvorju ein samkvæmt þessari tilskipun fullgild bevísing er framkomin, sje af þeirri art, að það í meðhaldi laganna mundi leida lífsstráff eptir sig, skulu dómstólarnir samt hafa myndugleika til í þess stad einungis að dæma hinn seka til æfilánga straffserfidis.

Hvorefter de Bedkommende sig allerunderdanigst have at rette.

Givet i Vor Kongelige Residentsstad Kjøbenhavn,
den 8de September 1841.

Under, Vor Kongelige Haand og Segl.

Christian R.

Stemann.

Ørsted. Lange. Bentzen. Holm.

Hereptir eiga hlutadeigendur sér allraundirgefnaft að hegða.

Gefid í Borum Konúnglega Udfetursftad Kaupmannahöfn,
þann 8da September 1841.

Undir Borri Konúnglegu Hönd og Innsigli.

THE C. H. B. ...
...
...